Motion

1976/77:1265

av herrar Gustafsson i Borås och Jonsson i Alingsås om ökade regionalpolitiska insatser för Sjuhäradsbygden

Utvecklingen inom näringslivet uppvisar f. n. oroande komplikationer för sysselsättningen inom en rad olika branscher och, beroende på dessa branschers lokalisering, allvarliga risker för sysselsättningen inom vissa områden av landet.

I Älvsborgs län är oron för sysselsättningen särskilt stor i södra delen, eller Sjuhäradsbygden med Borås som centralort.

I en av länsstyrelsen i Älvsborgs län under hösten 1976 publicerad undersökning om Sjuhäradsbygdens näringsliv konstateras, att denna del av landet uppvisar obalansproblem som är av den arten att de fordrar ökade regionalpolitiska insatser för att garantera befolkningen trygghet i arbetet och inkomster som är mer likvärdiga med rikets än som f. n. är fallet.

Orsakerna till den bristande balansen är främst att finna i den ensidiga arbetsmarknaden och att denna i huvudsak är inriktad på en tillbakagående näringsgren, nämligen teko.

Ensidigheten illustreras av att mer än 60 % av de i tillverkningsindustrin sysselsatta inom området arbetar inom tekobranschen, trots att denna bransch under de senaste tio åren förlorat en tredjedel av antalet sysselsatta.

Den successiva nedgången inom teko belyses av följande sifferserie:

År	Antal sysselsatta
1965	26 000
1970	23 000
1975	18 000

Länsstyrelsens prognos, som bedöms vara mycket optimistisk, förutser en nedgång till ca 11 000 år 1980.

Sedan länsstyrelsens utredning genomfördes har läget inom tekobranschen ytterligare försämrats. Varselsituationen för tekoföretag har under det senaste halvåret skärpts väsentligt och i mitten av januari 1977 förelåg kvarstående varsel i Borås A-region för ca 1 100 anställda vid ett 40-tal tekoföretag. Ett par tillkommande varsel per dag är ingen ovanlighet.

Den kraftigt minskade sysselsättningen inom teko har endast i begränsad utsträckning kunnat ersättas med ökade arbetstillfällen inom andra branscher.

Inom Borås kommun beräknas t. ex. antalet arbetstillfällen inom teko under åren 1971–1976 ha minskat med ca 5 500, medan tillkommande sysselsättningar uppgått till ca 2 000. Denna förändring har lett till en befolkningsminskning i regionen, som för Borås kommuns vidkommande utgör drygt 3 000 personer.

Genom att många i tekoindustrin sysselsatta invandrare återvänt till sina hemländer och genom en betydande utflyttning av ung färdigutbildad arbetskraft från regionen har den registrerade arbetslösheten hittills inte varit besvärande hög. En fortsatt nedgång i sysselsättningsfrekvensen kan dock väntas slå igenom i arbetslöshetssiffrorna, när kvarstående varsel går i verkställighet under första halvåret 1977. Ungdomsarbetslösheten är redan oroväckande hög.

Ur regionalpolitisk synpunkt är det nödvändigt för statsmakterna att medverka till att upprätthålla sysselsättningen i denna starkt industrialiserade del av Sverige och att successivt ge näringslivet en mer varierad sammansättning.

En del regionalpolitiska insatser har gjorts under den senaste tioårsperioden men åtgärderna har inte varit tillräckliga. Utöver det förslag om stöd till tekobranschen som enligt budgetpropositionen kommer att framläggas senare under våren är det nödvändigt att alla de åtgärder som f. n. kan användas inom allmänna stödområdet åtminstone temporärt kan tas i anspråk inom Sjubäradsbygden.

Med hänvisning till ovanstående hemställes

att riksdagen uttalar att Sjuhäradsbygden bör bli föremål för ökade regionalpolitiska insatser.

Stockholm den 25 januari

WILHELM GUSTAFSSON (fp) i Borås

ELVER JONSSON (fp) i Alingsås